

สมาธิกับปัญญา

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

นี่ความชินชานะ เรื่องของศาสนาไง เรื่องของความชินชา เหมือนเทคโนโลยี เรียนครึ่งๆ กลางๆ เป็นอันตรายนะ เทคโนโลยีทุกอย่างเลยถ้าเราเรียนไม่จบ เรียนไม่รอดนี่เราใช้ไม่ได้ เรื่องศาสนา เรื่องธรรมะ.. เรื่องธรรมะนี่เยี่ยมจริงๆ เลย แต่ศึกษาแล้วเราศึกษาครึ่งๆ กลางๆ ไง

ไปอยู่ที่หัวหิน เรานอนนี่อึดอัดเลย แต่เราไม่พูดเพราะเรื่องของช่าง มันขึ้นไปมุงหลังคา กันแล้วมันร้อน ใจ มันพูดไปมุงไป แล้วพระก็นั่งกันอยู่นะ บอกทำใจให้ว่าง ทำใจให้ว่างแล้วมันจะไม่ร้อน ดึงกลับมาอยู่ที่ใจของตัวเอง.. นั่งฟังนี่เหมือนเทศน์เลย มันเทศน์เลย มันจำคำพูดได้ทุกคำเลย

เมื่อวานก็เหมือนกัน ช่างเขามาพูด เขาบอกว่าเขาไปตามวัดมานะ วัดที่ว่าอาจารย์เขาที่นี่ อาจารย์.... อาจารย์คนจีน พระดีก็มี แต่ดีประจำพระ ดีในวินัย ใจ เขาเอาพวกน้ำเต้าหู้ไป บอกว่า เอ็งจะฆ่ากูหรือ? เขาบอกว่าเอ็งเอาบูหรีกับน้ำเต้าหู้มา บูหรีซำรับได้เพราะติดวินัย แต่น้ำเต้าหู้มันเป็นอาหาร มันเป็นของอิม เขาว่าเป็นของอิม เขาไม่รู้ว่ามันเป็นอาหาร เขาว่าเป็นของอิม เขาว่าข้ากินไม่ได้หรอก เขาเอาคืนมา

แล้วเขาบอกว่าเขาไปตามวัด พระอาจารย์ก็พูดนะ

“มีสมาธินะ ทำสมาธิกัน ที่ไหนทำสมาธิ พอเกิดสมาธิแล้วเกิดปัญญานะ”

เราบอกว่า “เป็นไปได้ เป็นไปได้เลย!”

ไอ้คนพูดอย่างนั้น คนนี้ภาวนาไม่เป็น คนนี้อ่านตำรามานะพูด เราบอกเลยนะเอ็งเป็นช่างไม้ เอ็งให้กบมันใส่ไม้โดยตัวมันเองได้ไหม? กบไม้ให้มันใส่โดยตัวมันเอง โดยที่คนไม่ต้องไปจับ

มันให้มันใสเองได้หรือเปล่า? ไม่ได้.. ในมุกกลับกันช่างไม้ต้องเอาบไสไม้ มันถึงจะใสไม้ได้ ใช่มั้ย?

ในมุกกลับกันคือว่าถ้าช่างไม้ไม่มีกบ ช่างไม้เอามือใสไม้ได้ไหม? มือช่างไม้ใสไม้ไม่ได้ ช่างไม้ต้องมีกบ ต้องหากบมาคือหาสมาธิ แล้วต้องมีปัญญา สมาธิกับปัญญามันคนละอันกัน เกิดสมาธิแล้วมาเกิดปัญญา ก็เหมือนเกิดสมาธิแล้วจะเกิดปัญญาไหม? ทำสมาธิแล้วเกิดปัญญา ถ้าทำสมาธิแล้วเกิดปัญญา หากบมาแล้ววางไว้นั้นให้กบมันใสไม้เอง กบมันใสไม้เองได้หรือเปล่า? มันต้องให้คนไปจับมันมาใส ต้องช่างถึงจับมันมาใสได้

นี่คือว่าเป็นสมาธิแล้วต้องฝึกปัญญาขึ้นมา ถ้าเป็นสมาธิแล้วไม่ฝึกปัญญาขึ้นมา อาพาธคาบส อุทกคาบสนะ ได้สมาบัติ ๘ ได้สมาธิเต็มทีเลยทำไมไม่เกิดปัญญา ทำไมพระพุทธเจ้าต้องมาตรัสรู้ ต้องมาเดินอริยมรรค ทำไมต้องมาฝึกปัญญา ถ้าสมาธิมันจะเกิดปัญญา คนได้สมาธิมาก่อนที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้เนี่ยมากมายเลย ทำไมพวกนั้นไม่ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า ทำไมไม่เกิดปัญญาชำระกิเลสกัน

สมาธิเกิดปัญญาไม่ได้ สมาธิให้แต่ความสงบ ให้ความร่มเย็น สมาธิเป็นหลักของใจ สมาธินี้เยี่ยมมาก ถึงกับเป็นสมาบัติ ถึงกับเหาะเหินเดินฟ้าได้ แต่สมาธิก็เป็นมรรคองค์หนึ่งในมรรค ๘ ไม่ใช่ปัญญา สมาธิไม่ใช่ปัญญา ปัญญาไม่ใช่สมาธิ แต่ปัญญาอาศัยสมาธิเกิดขึ้น ถ้าไม่มีสมาธิตัวนี้นะ ปัญญาเกิดขึ้นเป็นปัญญาทางโลก ปัญญาแบบธุรกิจ ปัญญาแบบเห็นแก่ตัว ปัญญาแบบการกดขี่ข่มเหงกัน

แต่ถ้ามีสมาธิ สมาธิตัวนี้พยายามกดกิเลสของตัวเองไว้ก่อนไง กดกิเลสตัวเองไว้ให้มันไม่มีเรา ไม่มีเขา เป็นเอกัคคตารมณ์ แล้วปัญญานี้เกิดขึ้นจะเป็นปัญญาโลกุตตระไง ปัญญาที่เข้ามาเชือดเฉือนไอ้ความเห็นแก่ตัวของตัวเอง ปัญญาตรงนี้จะเกิดขึ้นต่อเมื่อเราเกิดสมาธิแล้ว เราเอาสมาธิที่ความว่าง ความไม่มีตัวตนมาหัดวิปัสสนา หัดชำระกิเลสไป

นี่อธิบายให้เขาฟังนะ เขาก็ฟัง เพราะว่าเขาฟังมา อันนี้มันจำมาไง เห็นไหม นี่เขาอยู่ใกล้วัดไง เขาเรียกว่าความชินชาหน้าด่าน อาจารย์มหาบัวใช้คำนี้ แล้วเมื่อวานเราฟังอย่างนี้แล้วมันสะท้อนตรงไหนรู้ไหม?

๑. ชินชา ความชินชา ความรู้ครึ่งๆ กลางๆ

๒. อาจารย์มหาบัวพูดบ่อย เมื่อก่อนเราพูดบ่อยเลย แล้วเดี๋ยวนี้ไม่ค่อยได้พูดนะ อาจารย์มหาบัวบอกว่า “หมาบ้าเิง” หมาบ้ามันหันมากัดกรรมเิง เห็นไหม

ชาวพุทธปล่อยวาง ชาวพุทธว่างหมดเลย ใครไปทำอะไรคนนั้นไม่ใช่ชาวพุทธ เป็นผู้มีกิเลสมากเิง ใครทำอะไรก็ไปติดเียนไปต่อว่าเขาเินะ ถ้าชาวพุทธมา ใครตบหน้าทีหนึ่งก็หันอีกข้างไปให้เขาตบเิง เราบอกว่าคนคิดแบบนี้.. เขาพูดคำนี้ขึ้นมานะ บอกว่าคนคิดแบบนี้แบบว่ากิเลสมันพาคิดเิง

การศึกษาธรรมะนี้ศึกษาเพื่อรู้ ไม่ใช่ศึกษาเพื่อแอบอ้าง พูดคำนี้คือว่าศึกษาธรรมะเพื่อเอาไว้แอบอ้างเิง แอบอ้างตรงไหน? อย่างเช่นพวกเรำทำนา เห็นไหม เดี๋ยวนี้คนทำนาเินะ ทำนาไปใช้วัวใช้ควายนี้ชักช้า ต้องใช้เทคโนโลยีให้มันเจริญรุ่งเรืองเิง เจริญมันจะได้เร็ว นี้ก็เหมือนกัน อ่างนั้นไป อ่างให้ไปเิง การทำนาด้วยธรรมชาติมันจะได้ผลน้อย ต้องใส่ยาฆ่าแมลงเข้าไปมำกๆ ต้องใช้ยาเร่ง ต้องใช้ต่างๆ จนพังไปหมดเลย

นี้ก็เหมือนกัน ปล่อยว่างเินะ เราชาวพุทธนะปล่อยว่าง พวกเราว่าง เราบอกคนที่ปล่อยว่างๆ ไอ้พวกนั้น.. ส่วนใหญ่เินะแต่ไม่เป็นทุกคน ส่วนใหญ่ เพราะว่ามันคิดเินมันติดตลอด ส่วนใหญ่พวกนี้มันจะตกรรอก เพราะอะไร? เพราะมันปล่อยว่างแล้วมันก็ทำตามใจมันสิ คำว่าปล่อยว่างกิเลสมันพูดเิง มันจะพูดเปิดช่องไว้ให้มันทำตามใจมันเิง ฉันทปล่อยวาง ฉันทไม่มีกฏระเบียบ ฉันทไม่มีกฏเกณฑ์เิง จะทำอย่างไรก็ได้เิง

บอกปล่อยว่างไม่ได้! ต้องบังคับตนเองให้เป็นสมานเิง ต้องบังคับตัวเองไว้ก่อน เพราะคำว่าปล่อยว่างๆ มันจะทำตามใจของตัวเิง แต่ถ้าเรำมันให้ทาน มันมีศีล ภาวนา นี้ปล่อยว่างได้ไหม? ต้องบังคับเราให้เข้าเิงในสิ่งที่ดี บังคับเราให้เข้าเิงในธรรมะของพระพุทธเจ้า ต้องบังคับ บังคับถึงที่สุดแล้วมันหมุนเป็นธรรมชาติ แล้วมันจะปล่อยว่างโดยธรรมชาติของมันเอง ความปล่อยว่างนั้นคืออย่างน้อยๆ ต้องพระอนาคามีหรือพระอรหันต์นั้นละมันถึงจะปล่อยว่างจริง

การปล่อยว่างคือปล่อยว่างจากกิเลส ไม่ใช่ปล่อยว่างแบบไม่ยำกกระทำอะไรเิง พอพูดให้มันฟังเินะ ติ่งเินะ เอ๊ะ.. ก็เห็นก๊กก๊อก เห็นแจ็กๆ อยู่เินะ พอไปคุยกับเขาบอกไอ้..... ช่าง.....มันบวชแล้วมำอยู่ที่นี่ ไอ้.....มันจะกลัวมำก เห็นไหม มันจะกลัวมำกเลย เพราะอะไร? เพราะถ้าเรำออกไป ออกไปเิงนี้เขาศึกษาเรื่องชุดงค์เิง เขามำถามเรื่องภาวนา เขาว่าทำไมมำอยู่ที่นี่ แล้วเรำบอกวำจำเป็นเิงใหม่ต้องชุดงค์ เรำมมกกลับเลย

“ช่าง.. ถ้าช่างอยู่ที่บ้าน ช่างทำงานที่บ้าน การทำงานที่บ้าน งานจะไปหาช่างใหม่? ทำไมช่างมาทำงานที่นี่ล่ะ?”

พระอยู่ที่วัด ถ้าพระปฏิบัติได้นะ ปฏิบัติได้มีแต่ส่วนน้อย อยู่ที่วัดเราปฏิบัติได้นะ แต่ถ้าพระศึกษาเล่าเรียนอยู่ที่วัดได้ แต่ถ้าพระปฏิบัติอยู่ที่วัดนะคอกหมูเิง คอกหมู เพราะอะไร? เพราะอยู่ที่วัดมันชินชา เห็นใหม่ เหมือนกับอยู่ที่บ้านรองานมาเิงจะไ้งานเท่าไร? ทำไมเิงต้องออกไปทำงานข้างนอก มาประมูลงาน มารับงาน

พระไปรุดงค์ก็เหตุั้นแหละ ออกไปเพื่อทำงานชำระกิเลสเหมือนกับอยู่ที่วัดนั้นล่ะ แต่การอยู่ที่วัดมันนอนจม มันนอนเือง มันไม่ตื่นตัว การออกรุดงค์ไปก็เพื่อไปชำระกิเลส มันลำบากนะ มันเข้าป่าไป มันเดินไปนี่มันเหงื่อไหลไคลย้อย จะไ้กินไม่ได้กิน มันจะไปทุกข์ยากไปหมดเลย เพราะมันดูแลสุขภาพทุกข์ของใจเิง ถ้ามีตัวนี้มันเหมือนกับเราคิงคังเม เห็นใหม่ คังเมเราคิงออกมาแล้วค่อยมาคัก

นี่ก็เหมือนกัน เราต้องใช้ความลำบาก ใช้ความอึดคักขาดแคลนเพื่อคูกิจิต มันพลิกแพลงเิง คูกิจิตมันไม่ยอมเิง ไปรุดงค์หรือ? ก็รุดงค์ในหือเิง ก็นอนอยู่ที่นี่ก็รุดงค์แล้วเิง มันจะไม่ไป คิงมันออกมาคิงคังเมออกมาเิง ไปเสิเดินไป แล้วก็บอกมูมกลับค้วย รุดงค์ไป เห็นพระรุดงค์แล้วนี่ รุดงค์โกหก รุดงค์ตามถนน รุดงค์ตามทางรถไฟนี่รุดงค์โกหก รุดงค์ต้องรุดงค์เข้าป่า ไอ้รุดงค์อย่างนี้มันรุดงค์เรียกรือรือศรัทธาจากญาติโยมเิง

เพราะอะไรถึงว่ารุดงค์โกหก เพราะว่าถ้ารุดงค์อย่างนี้มันไม่ได้เสิเิงกับพวกเทพ พวกจิตพวกผีเิง มีงคิจจริง ถ้ามีงเข้าป่ามีงคอกหัก เขาว่าเราเคยเข้าป่าเิม? เราบอกนอนอยู่กับเสือ หา! เขาตกใจนะ เสือนี้นอนอยู่ค้วยกัน

ศีลนี้เราคตัวอย่างนะในถ้ำสาริกา ถ้ำสาริกานีพระภิกษุเิง ภิกษุไปอยู่นั้นตายไปล่วงหน้า ๒ องค์ หลวงปู่มั่นเป็นองค์ที่ ๓ เิง แล้วหลวงปู่มั่นก็อดอาหาร ในประวัติหลวงปู่มั่นเิง พอดอาหารหลายวันเข้าเขานีเิงว่าพระองค์นี้ตายเป็นองค์ที่ ๓ ก็แห่มาคูกันเลยนะ บอกว่า เอ๊ะ.. นีเิงว่าตายแล้ว ไม่ ท่านอดอาหาร แล้วหลวงปู่มั่นใช้ปัญญาภายในเิง พิจารณาภายในของท่าน เอ๊ะ พระ ๒ องค์ที่ตายข้างหน้าเป็นเพราะอะไร?

มาบิณฑบาตไป เดินไกล ถ้าสาริกาเมื่อก่อนมันไกลมาก มาบิณฑบาตที่หมู่บ้านแล้ว กลับไปกินอาหารได้มาอย่างนี้ฉันครั้งหนึ่ง ที่นี้เก็บไว้ เก็บไว้ฉันพรั่งนี้ไง ภิกษุสะสมอาหารไว้ แรมคืนแล้วฉัน เป็นอาบัตินิสสัคคิยาจิตตีย์ อาบติปาจิตตีย์ไง วัตถุนี้เป็นนิสสัคคีย์ แต่ฉันเป็น ปาจิตตีย์ อาบติปาจิตตีย์นั้นนะเทพหักคอกเลย ตาย ๒ ศพ ในประวัติหลวงปู่ฉันไปคู่ได้

แล้วเขาถามเรื่องกินข้าวเย็นไง ว่ากินข้าวเย็นเป็นอาบติใหม่? บอกเป็น เป็นปาจิตตีย์ ก็ ตรงนี้ถึงบอกว่าจุดงค์เป็นอาบติปาจิตตีย์ แล้วอาบติหนักใหม่? ถ้าทั่วไปเขาว่าไม่หนักหรอก แต่ ถ้าการปฏิบัติหนัก ทุกกฏยังหนักเลย หนักตรงไหน? หนักตรงที่ว่ามันหลุดตัวเองไม่ได้ไง

ในเมื่อยังเริ่มหลุดตัวเอง สมมุติว่าเราทำความผิด เรารู้ว่าทำความผิดอยู่ นิเวศน์เกิดใหม่? เกิด นั่งสมาธิเป็นสมาธิใหม่? เป็นใหม่? ลองไปทำดูสิเป็นใหม่? อุบายไง นี่กิเลสมันเป็น ธรรมชาติถ้าอยู่ที่ใจ สมมุติว่าอยู่องค์เดียว เราพลาดทำอาบติไปนี่เป็นอาบติ แล้วคืนนี้เราจะนั่ง ภาวนา มันเป็นนิเวศน์นี้ภาวนาแล้วเราจะทำอะไร? นี่พระพุทธเจ้าสอน อาศัยประสบการณ์ อาศัยการใช้ประสบการณ์ในธรรมวินัยไง

เราเป็นอาบติใช่ใหม่? รู้ว่าอันนี้เป็นอาบติปาจิตตีย์ ข้าพเจ้าเป็นอาบติปาจิตตีย์ แต่ปัจจุบัน นี้ข้าพเจ้าไม่มีผู้ปลงอาบติไง ไม่มีผู้ปลงอาบติ ข้าพเจ้าขอว่าเป็นอาบติปาจิตตีย์ ถ้าเจอพระ ข้าพเจ้าจะปลงอาบติทันที เห็นใหม่ เพื่อกำจัดนิเวศน์ธรรมที่จะเกิดขึ้นมาทำลายสมาธิเรา ให้มัน ชักไว้ไง แล้วที่นี้ก็ภาวนาให้ใจมันเดินต่อไป นี่กระแสของใจมันจะไปหรือไม่ไป

ข้าพเจ้าเป็นอาบติปาจิตตีย์ แต่ไม่มีพระที่จะปลงอาบติด้วย คือว่าขอให้เป็นที่ไว้ไง คือ ว่าก็ยอมรับผิด คือสารภาพผิดกับตัวเองไงว่าสิ่งนี้เป็นความผิด ข้าพเจ้าผิดแล้ว ข้าพเจ้าจะปลง อาบติต่อไป ปลงอาบติแล้วกรรมหายหรือไม่หาย แต่อาบติหาย ปลงอาบติหมายถึงการขอโทษ ไง ปลงอาบติแล้ว เราทำผิดแล้วเราสารภาพผิด อริยวินัยไง

อริยวินัยคือว่าผิดแล้วยอมรับผิด นี่เป็นสิ่งที่ดีมากเพื่อจะทำดีต่อไป ถ้าผิดแล้วไม่ยอมรับ ผิด แล้วทำไม่ได้ คนก็เกิดไม่ได้ใช่ใหม่? พระอริยเจ้าเกิดไม่ได้.. คนเกิดทุกคนมีกิเลส เกิดแล้ว ชำระกิเลสจนสำเร็จเป็นพระพุทธเจ้าขึ้นมาเป็นองค์แรก ถึงมีอริยสาวกออกมาต่อๆ กันมา แต่เดิม นี้ใจเป็นกิเลสทั้งหมด ถ้ามันเถรตรงเกินไปมันชำระกิเลสไม่ได้ไง แต่ถ้าจะนอนเนื่องเกินไปมันก็ ทำไม่ได้ไง

นี่เขาฟังมา เขาอยู่กับพระมามาก โอ๊ย.. เขาเทศน์ได้แจ้วเลย เขาเทศน์ได้หมดเลย เพราะเขาคลุกคลีกับพระมาตลอดชีวิต เพราะเขาทำงานในวัดมาไง โอ้โฮ.. เทศน์มาเรื่อยๆ เมื่อก่อนมาพูดให้ฟัง ไปตัดผ้าอยู่ไงเขามาหา เราต้องตัดผ้าอย่างนี้หมดเลยหรือ? ทำไมต้องตัดผ้า ทำไมซื้อเอาไม่ได้ ก็บอกวินัยฝากเจ๊กนี่ไง นี่ฝากเจ๊ก เจ๊กมันขายผ้าไง

ธรรมะนี้เก่าแก่ การตัดผ้านี้สมัยพุทธกาล พระพุทธเจ้าบอกให้พระอานนท์เป็นคนออกแบบแล้วทำกันมา การทรงไว้ที่ทรงธรรมวินัยไง นี่เราพูดกับโยม ขอให้หุงข้าวเป็น เช็ดน้ำให้เป็น หุงเป็นแล้วเก็บไว้ วิชาไม่ได้แบกหามนี้ ไม่ได้ใส่บาแบกหาม ความเป็นไว้ไง

นี่ก็เหมือนกัน เราตัดเย็บจีวรเป็นโดยธรรมชาติไง ผู้ที่จะกรานจีวรได้ต้องเป็นผู้ที่ฉลาดในมัตถิกา ๘ ต้องกะผ้าเป็น ต้องตัดผ้าเป็น ต้องเนาผ้าเป็น ต้องเย็บผ้าเป็น ต้องข้อมผ้าเป็น ต้องกะผ้าเป็น แล้วเดี๋ยวนี้มีใครเป็น แล้วรับกฐินกันทุกวัน นี่การรับกฐินกันเพราะผู้รับกฐินต้องตัดเย็บผ้านี้ไง ถ้าคนรับกฐินต้องเป็นตรงนี้ไง เป็นไว้ก็ว่าเป็นวิชาไง ไม่ใช่เป็นไว้เพื่อว่าเป็นความลำบากใจ

ถึงบอกว่า เพราะวินัยฝากเจ๊กตรงนี้เลยไม่มีใจ แล้วมันก็เสื่อมไปๆ ใจ นี่ความเป็นอยู่เราบอกเลย เพราะเราคนภาคกลาง เขาคนภาคกลางด้วยกัน บอกว่าหลวงปู่มั่น หรือครูบาอาจารย์เราทางภาคอีสานนี้ศึกษาขึ้นมา มันมีมาดั้งเดิมตั้งแต่สมัยพุทธกาล แล้วพระเรานี้ลืมหืมตัวกัน แล้วครูบาอาจารย์ทางภาคอีสานได้ค้นคว้าขึ้นมา ได้ศึกษาขึ้นมาแล้วได้ทำขึ้นมาใหม่ แล้วเรานี้สืบต่อกันมา อู้อู.. ดีมากๆ ศึกษาไว้ สืบต่อดีมากๆ

นี่แล้วข้อมอย่างไร? ข้อมด้วยสิเหลืองขมิ้นหรือ? ไม่ใช่ ข้อมด้วยแก่นขนุน ไปดูแก่นนี้เป็นกองๆ สมัยโบราณนะ ฟีนมากๆ เอาแก่นขนุนมาตาก ตากแล้วต้ม ต้มจนมันตกลึกจนเป็นเกล็ด แล้วเราเข้าป่าไปเอานี้ใส่ข้อมไว้ เวลาเข้าป่าไปเอาน้ำดื่มไง แล้วเอาผลึกนี้ใส่ลงไปให้น้ำให้สีมันแตก นี่ใช้ได้ขนาดนั้นนะ แล้วพระเรานี้เคยทำ เคยลองกันมา ต้มกันมามาก ลองแบบให้รู้ใจ แต่เดี๋ยวนี้มันมีสีช่วย

ถ้าเราจะต้มอย่างนี้ เมื่อก่อนสีมันหายาก มันไม่มี อยู่ในป่าต้องใช้แบบนี้ต้ม ต้มจนได้สี มีพระบางองค์ไม่ใช่สีเลย ต้มไปจนออกดำเลย เพราะสีแก่นขนุนนี้มันจะออกดำ นานๆ เข้ามันจะออกดำเพราะมันไม่มีสีมาจางให้มันออกไปไง ออกจนเป็นสีดำเลย เราเคยเห็น ใช้ธรรมดานี้ออกเข้มเลย สีคล้ำๆ อย่างนี้เลย แก่นขนุนนี้ข้อมไปๆ

มันคืออย่างหนึ่ง ก็ดีหนึ่งที่ว่าเขาเคยเข้าวัดมามาก แล้วเขามาเขาจะบอกเลย มาประมวลงานนี้งานวัดหรือ? งานวัดต้องคิดหนักๆ หน่อย เพราะญาติโยมมีเงินเยอะ งานวัดต้องคิดให้มากๆ เลย เมื่อคืนมาบอกเลย บอกเงินคือกระดาษ แต่เราไม่มีนะ เขาบอกว่าจำเป็นอยู่เหมือนกัน เงินคือเศษกระดาษ ถ้าเรายังติดเงินอยู่ พระพุทธเจ้าบอก “อานนทฺ อสรพิษํ” ถ้าพระยังติดในอสรพิษ พระยังติดในลาภสักการะอยู่ พระองค์นั้นยังมีการคิดเห็นแก่ตัว

เพราะว่าอสรพิษนี้ สถานเสาวภาเขาเลี้ยงอสรพิษมาเป็นเซรุ่ม เป็นประโยชน์ใช้ไหม? อสรพิษกัดคนก็ตาย เงินนี้อยู่กับพระองค์ไหน ถ้าพระองค์นั้นดีเงินใช้ประโยชน์ ประโยชน์นั้นจะเกิดกับศาสนา ถ้าพระไม่ดี เห็นไหม ไม่พอใจใครเราก็ข้างฆ่า ไม่พอใจคนนี้เราไม่ต้องทำเลย เงินสั่งได้หมด อสรพิษ ไม่อสรพิษ

เราจะบอกว่าถ้ายังฝึหาอสรพิษอยู่นะ ยังข้องในอสรพิษ ยังไม่ได้ข้องในการกระทำนะ ข้องในอสรพิษคือกระแสใจ พุคให้ฟังเมื่อวานเลย ไอ้...ยังไม่มา บอกไอ้โฮ.. ไอ้...มาทีหลังบอกดีใจมาก ดีใจมาก เลยแจกหนังสือไปคนละเล่ม

เราบอกอย่างนั้น พอเขาพูดมาแต่ละคำๆ ยันหมดเลย เขาจำมาได้ พอเขาพูดขึ้นมาบอกว่าองค์นี้ไม่เป็น พอพูดขึ้นมา องค์นี้ยังไม่รู้เรื่อง เพราะว่าพูดตามตำราใช้ไหม? เขาบอกว่าตอนนี้เรื่องฝ่ายปฏิบัติเรากรรมฐานนี้กำลังขึ้นหม้อ พระก็ยังพยายามจัดอยู่กรรม อยู่กรรมฐานกันทั้งนั้นแหละ ก็จัดกันเป็นพิธีกรรมไง ฉากใจ เอาจากมาตั้งไว้ เพื่อจะเอาอสรพิษไป เอาจากมาตั้งเพื่อจะดึงอสรพิษเข้ามา เอาอสรพิษมาไว้ทำไม จะเอามาทำเซรุ่มหรือเอาไว้ฆ่าคนละ?

เราบอกชี้ให้ดู ชี้ให้ดูเลย เพราะเขาจำได้หมดนะ วัดนั้นเขาว่าอย่างนั้นๆ วัดนั้นว่าอย่างนั้นๆ ไม่เป็น! ท่านอาจารย์จะว่าอย่างนั้นนะ เขาว่าอย่างนั้นนะ.. ไม่เป็น! แล้วพอว่าอย่างนั้นบ้างเราอธิบาย ไม่เป็นเพราะเหตุนี้ ไม่เป็นเพราะเหตุนี้ เออ! เออ! เออ! หมดนะ เพราะเขามีเหตุผล เหตุผลว่าเขาเข้ามามากไป

นี่คนที่ว่าศึกษาเทคโนโลยี อย่างพวกเรียนหมอ เรามีเพื่อนอยู่คนหนึ่งเรียนหมอนะแล้วโดนไทร้ใจ ๒ ปี บอกยุ่งเลย ยุ่งตรงไหน? ไปหาหมอ ตัวเองก็รู้ๆ อยู่ จะฉีดก็ไม่กล้าฉีด จะไปหาหมอก็ไม่ไว้ใจหมอ เพราะหมอบางทีมันไม่จบปริญญา ไอ้พวกพยาบาลนี่ฉีดยาก็ไม่ไว้ใจ รู้ก็รู้ไม่จริง มันบอกนะเรารู้ก็รู้ไม่รอบ รู้ไม่รอบมันก็ดังเล ไอ้จะทำก็ทำไม่ได้ ไอ้ให้คนอื่นทำก็ไม่ใช่ นี่เหมือนกันเลยนะ

เมื่อวานพอว่าอย่างนี้แล้วมันสะเทือนนะ แล้วพอคิดถึงอาจารย์มหาบัวพูด

“ไอ้หมาบ้าหันมากัศจรรย์”

ไอ้พวกที่เอาธรรมะมาพูดเล่นกัน นี่พูดเล่นพูดหัว เห็นใหม่ ทำใจ คึงใจแล้วจะว่างหมดเลย.. มึงทำใจอะไร? มึงทำงานอยู่อย่างนี้ แต่มันพูดมา นี่เขาเรียกว่าเอาธรรมะมาทำให้ดำใจ เอาธรรมะมาวิจารณ์ไง วิจารณ์เล่นจนไร้สาระ คือว่าไม่เคารพธรรม อาจารย์เจี๊ยะบอก หลวงปู่มีนั้นะ เคารพทุกตัวอักษร อักษรอะไรก็แล้วแต่ต้องเชิดชูไว้มาก ตัวอักษรนี้เพราะอะไร? เพราะตัวอักษรมันเป็นตัวสื่อธรรมไง ตัวอักษรไหน ธรรมะจะผ่านจากตัวอักษร

ตัวหนังสือที่ท่านจะเคารพมาก จะถือนะ ถืออย่างไร? ถืออย่างไร? นี่ว่าสูงแล้วนะ ว่าเหน็บไว้อย่างนี้นะ กลับว่าไม่ได้! ต้องถือนะไว้อย่างนี้เลย เคารพมาก เรื่องเคารพธรรมไง เคารพสื่อของการจะออกมาทำ ไม่ใช่ว่าเคารพตัวธรรมนะ เคารพแต่ตัวสื่อ ท่านบอกตัวอักษรทุกภาษา ไม่ใช่ว่าอักษรพระไตรปิฎกถึงจะเป็นอักษรนะ อักษรในพระไตรปิฎกคือ ก.ไก่ ก.กา เหมือนกัน อักษรเหมือนกัน ตัวอักษรทุกตัวอักษรเป็นตัวสื่อของธรรม ตัวอักษรนี้ท่านจะเคารพมากเลย

นี่ความเคารพ เคารพตั้งแต่ตรงนี้เลย แต่เอาธรรมะมาพูดเล่นกัน ทำใจให้ว่าง ทำใจให้ว่าง ทำใจให้ว่างเราบอกแล้วไงทำใจให้ว่าง กินเหล้ายังทำใจให้ว่างอยู่นะ แหม.. นั่งกินเหล้ากัน ครั้นเลย เทศน์จนวงแตก หมาบ้า! ไอ้พวกหมาบ้า

ความสนิทชิดเชื้อหนึ่ง ไอ้พวกหมาบ้าหนึ่ง นี่ต้องให้ดี ไอ้พวกหมาบ้า